

Ἑλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 85 16 Μαΐου 2002

Λόγος περί διαφθορᾶς

ξύς καί σιηλιευτικός ὁ λόγος «περί διαφθορᾶς», πού βομβαρδίζει τοῦτο τόν καιρό τίς ἀκοές μας. Ἐξαγγέλλεται ἐπίσημα ἀπό τὰ πολιτικά μεγάφωνα. Ντουμπιλάρεται, μέ τή διαλεκτική τοῦ πιθηκιομοῦ, ἀπό τοὺς ἀχθοφόρους τῶν «προοδευτικῶν» μηνυμάτων. Σιγονιάρεται, «κατά καθῆκον», ἀπό τήν πληρωμένη καί ἐξαγορασμένη ἐνημέρωση. Μηρυκάζεται, ἄκριτα, ἀπό τήν πλατειά μάζα, τή στρατευμένη στό εὐρύ χρωματικό φάσμα τῆς σύγχρονης πολιτικῆς καί κοινωνικῆς ἀναμέτρησης.

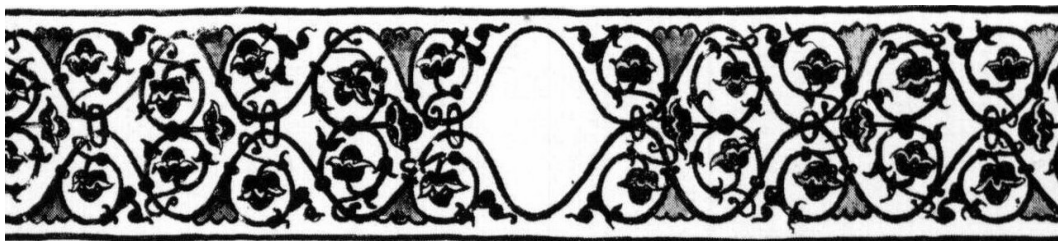
Ὁμολογῶ, πώς ὁ φλύαρος λόγος γιά τή διαφθορά ἔχει μέσα μου ἄρνητικά. Δέν μέ πείθει, πώς πίσω ἀπό τή γυάλινη ὁδόνη ἢ τὰ μικρόφωνα, πού ἐντυπωσιάζουν καί αἰχμαλωτίζουν τήν ἀνήσυχη καί ἐπαναστατημένη λαϊκή ψυχή, βρίσκονται σιημένες καρδιές γενναῖες καί ἀπροσκύνητες. Παράγοντες, πού πραγματικά ἀγωνιοῦν. Ἄνθρωποι, πού ἐκφράζονται ἀπό περιουσία κρυστάλλινης εὐσυνειδησίας καί ἀπό σκοπιὰ πηγαίας ἀγωνίας γιά τήν πορεία τοῦ ἄρματος τοῦ πολιτισμοῦ μας. Κάπου ἐκεῖ, πίσω ἀπό τὰ τηλεοπτικά παράθυρα καί πίσω ἀπό τὰ ραδιοφωνικά μικρόφωνα, διακρίνω σιημένη τήν εὐρηματική ὑποκρισία. Τήν κοπή καί κυκλοφορία κάλπικων συνθημάτων. Τήν προμελετημένη ἐκμετάλλευση τῆς λαϊκῆς ἀγανάκτησης. Καί τήν ἀνομολόγητη πρόθεση παγίδευσης τοῦ ἀνθρώπινου δυναμικοῦ στήν ἀράχνη τῆς σιημένης πολιτικῆς ἢ οἰκονομικῆς διαφήμισης.

Όταν παρακολουθώ, όλους και σέ όλες τις στιγμές, νά ξεπούν σέ άόριστες και γενικευμένες διαμαρτυρίες, σέ άσαφείς έγκλήσεις και σέ δελφικούς άφορισμούς ενάντια στο φαινόμενο της διαφθοράς, πού έκφυλλίζει και άλλοτριώνει ή σύγχρονη κοινωνία, νοιώθω νά επικαλύπτει ή ζωή μας ή σύγχυση. Αντί για ήν ανάλυση και ήν αποσαφήνιση, διαχέεται γύρω μου και γύρω στους διπλανούς μου τό πηχτό σκοτάδι της συγκάλυψης. Προσπαθώ, δίχως αποτέλεσμα, νά μαντέψω τό ψυχικό υπέδαφος της καταφοράς και τοῦ συγματομοῦ της ποικίλης διαφθοράς. Καί δέ βρίσκω άκρη. Κάπου υπάρχει ένας κόμπος. Ένα δέσιμο, μυστικό αλλά δυνατό, των στηλιτευτων της διαφθοράς μέ τους έργάτες της άδλιότητας. Της φαινομενικής ή της εποχιακής επαναστατικότητας μέ τά ενδιαφέροντα ή τά συμφέροντα, πού απομυζούν τον πλανήτη.

Μέ έντυπωσιάζει, πώς ο λόγος για ή διαφθορά, πού εκκύνεται σήν Μαγορά της μαζικής ενημέρωσης, είναι πάντοτε γενικός και άόριστος. Μιά τουφεκιά, πού κατευθύνεται, έσκεμμένα, στο χάος. Μιά έγκληση, πού δέν έχει συγκεκριμένον αποδέκτη. Μιά διαμαρτυρία, πού δέν έντοπίζει ήν έστία της άνωμαλίας και της άναστάτωσης.

Παράλληλα, μέ έντυπωσιάζει και τό γεγονός, ότι, μόλις κάποιος ελεύθερος στοχαστής ή άδέσμευτος σκοπευτής κατευθύνει, μέ ακρίβεια, τά βέλη τοῦ λόγου του σήν καρδιά της διαφθοράς, ξεσηκώνεται θύελλα. Οί χτεσinoί κράχτες της ήθικης γίνονται στηρικτές των προσώπων και των μεθοδεύσεων της διαφθοράς. Υπέρμαχοι ενός συστήματος, πού τό θεωρούν και τό διαφημίζουν ως εκσυγχρονιστικό πρόγραμμα αναβάθμισης τοῦ πολιτισμοῦ και καταξίωσης της ανθρώπινης προσωπικότητας.

Όταν οί διαμαρτυρίες και ο φόγος των άνένιαχτων πολιτων έγγίζουν ήν προκλητική, δημόσια διαφθορά, πού κατεξευτελίζει ήν ανθρώπινη ύπαρξη, τότε γίνεται επίκληση της ελευθερίας τοῦ λόγου και της ελευθερίας της τέχνης. Υποστηρίζεται, ότι οί φορείς της κραγμένης διαφθοράς έχουν τό δικαίωμα νά κινηθοῦν ελεύθερα και νά προβάλουν στους δημόσιους χώρους ή στα κοινά μέσα ενημέρωσης όλόκληρη ή χωματερή της ψυχής τους. Όταν, αντίθετα, αποκαλύπτονται σκοτεινές διασυνδέσεις, υποχθόνιες διαπλοκές συμφερόντων ή πλοκές διάστροφων όραματομων, τότε έπιτρατεύεται ή «καινοφανής» προστατευτική αρχή τοῦ άπαραβίαστου των «προσωπικών δεδομένων». Τοῦ δικαιώματος νά κρατήσει ο κάθε καταλυτής της ήθικης αρμονίας μυστικά τά άρχεία της διαφθοράς του και νά ξεφύγει από ήν άρπάγη της κριτικής ή της όργανωμένης δικαιοσύνης. Καί έτσι, παρά ήν κατακραυγή ενάντια σή διαφθορά, όλα και όλοι άμνηστεύονται. Οί κραυγές μεταλλάσσονται σέ τηλεοπτικά σόπς. Καί ή τεχνητή αγανάκτηση σέ άπόχη συλλογής ώφελημάτων.

Τό πολλαπλό τραῦμα

1. 'Αρχιεπίσκοπος λαφυραγωγός

Μήνες τώρα, τρέχει στήν ἐπικαιρότητα ἡ περιπέτεια τοῦ ἁγίου Σώστη. Τῆς προνομακῆς ἐνορίας τοῦ Ἀττικοῦ λεκανοπεδίου, πού ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, μέ πράξεις ἐπαίσχυντης πλαστογραφίας, ἐπιχείρησε νά τή λαφυραγωγήσει. Νά τήν ἀποσπάσει ἀπό τή διοικητική μονάδα τῆς Μητρόπολης Νέας Σμύρνης καί νά τήν καθυποτάξει στό χάρτη τῆς δικῆς του δικαιοδοσίας. Εὐκαιρία, πού τήν ἄρπαξε ἀπό τά μαλλιά, ἡ χρεία τῆς Μητρόπολης Νέας Σμύρνης. Κίνητρό του μοναδικό, ἡ ἀκόρεστη βουλιμία του. Μόνη σκοπιμότητα, ἡ αὔξηση, κατά ἓνα κόκκο, τοῦ χώρου τῆς ἐπιρροῆς του καί κατά μία δυνατή φλέβα τῆς ἐπιχείρησης τοῦ χρυσωρυχείου του.

Τό σκάνδαλο, ἐντοπισμένο καί ἐπικεντρωμένο, κυρίως, στήν καινούργια χρήση καί μεθόδευση τῆς πλαστογραφίας του, πού ἀποκαλύφθηκε καί καταγγέλλθηκε μέ ντοκουμέντα ἀδιάσειστα, πέρασε τά Συνοδικά στεγανά. Ἔγινε βούκινο. Ἀσχολήθηκαν μ' αὐτό πολλοί. Πικράθηκαν πολλοί. Σκανδαλίστηκαν πολλοί. Ἀκόνισαν τά ξίφη τους πολλοί. Ἔνα εὐρύ φάσμα ἀρμόδιων καί ἀναρμόδιων εἶπαν τό λόγο τους. Καί τοποθετήθηκαν ἐπικριτικά ἢ σκωπτικά στήν

ἔκρηξη τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς πλεονεξίας καί στήν εὐτέλεια τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἀνεντιμότητας. Τό παράξενο, ἴσως καί παρήγορο, εἶναι, πώς δέ βρέθηκαν συμπαράστατες στόν ὑπόλογο ἐκκλησιαστικό ἡγέτη, πού μεταποίησε τό εὐαίσθητο λειτουργήμα τῆς ἀρχιερωσύνης σέ πρόνομο αὐθαίρετης, ἐπιδεικτικῆς διακίνησης καί ἀνέλεγκτου προσωπικοῦ χειρισμοῦ ὅλων τῶν σοβαρῶν θεμάτων τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ μόνοι, πού ἐξακολούθησαν νά στέκονται ὑμνητές τῶν πράξεών του, εἶναι οἱ ἐλάχιστοι, οἱ δαιτυμόνες τῆς εὐωχίας του, οἱ κρεμασμένοι ἀπό τοὺς μαστοὺς τῆς εὐνοιάς του καί ἀπό τά χρυσοφόρα θυλάκιά του. Τό πλῆθος, ἡ συντριπτική πλειοψηφία τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν, πού δέν ὑπολείπεται, παρά ἐλάχιστες μονάδες ἀπό τήν ὁμοφωνία, ζύγισε τόν ἄντρα καί τόν βρῆκε λιπόβαρο.

Ἡ ἀντίδραση τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν ὑπῆρξε ἔντονη. Καί ἡ ἀποδοκιμασία ἀκούστηκε ὡς ὁμοβροντία. Οἱ ἀναλύσεις τοῦ ἐκφυλιστικοῦ φαινομένου, σκληρές καί ἀπανωτές. Οἱ στιγματισμοί τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐκτροπῆς, ἀπόλυτοι καί καυστικοί. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ὑποχρεώθηκε νά καθήσει στό ἐδῶλιο τοῦ κατηγορούμενου. Νά

ἀκούσει τό πολλαπλό, ἐμπεριστατωμένο, κατηγορητήριο. Καί νά ἀντιμετωπίσει τήν κατακραυγή ἀκόμα καί ἐκείνων, πού πρίν τέσσερα χρόνια τόν συνόδευσαν, μέ ἐγκάρδιες εὐχές, καί μέ παρατεταμένα χειροκροτήματα στά σκαλοπάτια τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου τῶν Ἀθηνῶν.

Συνεπίσκοποί του, πού εὐθύνονται, ὅσο καί αὐτός, γιά τήν ὁμαλή λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ πολιτεύματος τῆς Ἐκκλησίας, τόν κατηγόρησαν δημόσια, γιά βιασμό τοῦ Συνοδικοῦ σχήματος καί πλαστογράφηση τῶν Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Σώματος. Λειτουργοί τῆς ἐνημέρωσης, πού πληροφοροῦν τό λαό, ἀλλά καί λογοδοτοῦν στό λαό, φωτογράφησαν ἤ καί σκιαγράφησαν τήν πράξη τῆς πλαστογραφίας καί παρέδωσαν στήν κοινή μελέτη καί τήν κοινή κρίση τά ἀποδεικτικά ντοκουμέντα. Ὁ λαός ἔμαθε πολλά. Ἀποκρυπτογράφησε τήν προσωπικότητα, πού κρύβεται πίσω ἀπό τό φτιαχτό τηλεοπτικό προσωπεῖο τοῦ κ. Χριστόδουλου. Καί, ἀποκρυπτογραφώντας την, ἀνακάλυψε, πώς τό τραῦμα, πού προκάλεσε ἡ οἴηση, δέν εἶναι ἓνα καί μοναδικό, ἀλλά πολλαπλό καί καταλυτικό. Οἱ πρωτοβουλίες τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, πρίν καί μετά τό συγκεκριμένο σκάνδαλο τῆς ἐνορίας τοῦ ἁγίου Σώστη, πρίν καί μετά τή δημοσιοποίηση τῆς πλαστογραφίας, πέρασαν ἀπό πολλά σκοτεινά δώματα. Καί ἄφησαν σημάδια ἔσχατης συνειδησιακῆς στρέβλωσης καί ἠθικῆς ἔκτροπῆς. Παραβίασαν, σέ πολλά ἐπίπεδα, τή Συνοδική δεοντολογία, πού θεμελιώνεται πάνω στούς Ἱερούς Κανόνες καί στήν ἁγιασμένη πρακτική τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐξαπάτησαν, σέ διαδοχικές φάσεις ἐνεργειῶν, τή χορεία τῶν 80 Μητροπολιτῶν, πού

παρακάθονται ὡς ἰσότιμα καί ἰσόκυρα μέλη στήν Τράπεζα τῶν Συνοδικῶν διασκέψεων. Καί παραπληροφόρησαν τό λαό, διοχετεύοντας στά μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης κολοβωμένες Ἱεροκανονικές ἀναλύσεις καί σκηνοθετημένες εἰδήσεις. Ἐρριξαν τά βάρη τῆς εὐθύνης στούς ἀνεύθυνους, ἐπιχειρώντας ἀνέντιμα, νά ἀθωώσουν τόν ἓνα καί μοναδικό ὑπεύθυνο.

Πλέγμα ἀνομιῶν. Μακρύ κομπολόι παραβιάσεων τοῦ θείου Νόμου καί τῆς καταξιωμένης ἀνθρώπινης ἐπικοινωνιακῆς δεοντολογίας.

Λάθος νά ἐπικεντρώνει κανεῖς τήν προσοχή του ἀποκλειστικά καί μόνο στή δεύτερη πράξη τοῦ σχεδίου τῆς ἀνομίας. Στή βουλιμία, πού δοκίμασε νά καταβροχθίσει μιά ἐνορία γιά νά αὐξήσει τήν ἐπιρροή καί τόν πλουτισμό. Καί στήν ἀδίστακτη πλαστογραφία, πού ἀποτολήθηκε, γιά τήν ἐνεργοποίηση τοῦ σχεδίου. Λάθος νά ἀφήνεται στή σκιά ἡ πρώτη θολή καί διαβλητή κίνηση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, ἡ ἄστοχη, ἄσκοπη καί πονηρή διχοτόμηση τῆς Μητρόπολης Νέας Σμύρνης.

Τό κίνητρο αὐτῆς τῆς πράξης, δέν ἦταν ἡ καλύτερη ἐξυπηρέτηση τοῦ ποιμνίου, ὅπως ὑποστηρίχτηκε στήν αἴθουσα διασκέψεων τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ὅπως χρωματίστηκε στά τηλεοπτικά σποῖς. Ἄν ὁ διογκωμένος πλῆθυσμός καί ἡ διάρθρωση τῶν 37 ἐνοριῶν προβλημάτισε καί ὀδήγησε στήν ἀπόφαση διχοτόμησης τῆς Μητρόπολης αὐτῆς, θά ἔπρεπε, πολύ περισσότερο, νά προβληματίσει ἡ περίπτωση τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, πού ἔχει 140 ἐνορίες καί ἀφάνταστα διογκωμένο πλῆθυσμό. Μέ τή λογι-

κή της αναλογίας, ή έντιμότητα και ή ποιμαντική ευαισθησία θά έπρεπε νά έκ - πονήσει πρόγραμμα τεμαχισμού τής 'Αρ - χιεπισκοπής σέ δέκα, τουλάχιστον, Μη - τροπόλεις. Μιά τέτοια μέριμνα, θά δικαι - ολογούσε και την παρέμβαση στή γει - ονική Μητρόπολη τής Νέας Σμύρνης.

'Αφειρηρία όλης αὐτῆς τῆς πονηρῆς μεθόδευσης ἦταν ἡ σκοπιμότητα.

Στήν έλληνική επικράτεια υπάρχουν Μητροπολίτες, πού, τούτη τή στιγμή, στενάζουν στίς μικρές Μητροπολιτικές τους περιφέρειες και ζητοῦν επίμονα μετάθεση. Κάποιοι από αὐτούς έκμε - ταλλεύτηκαν, κατά τήν κατάλληλη σι - γμή, τήν άκόρεστη φιλοδοξία τοῦ Χρι - στοδουλου, γιά νά δοῦν ὑλοποιημένα τά σχέδιά τους. Διαπραγματεύτηκαν τήν ψήφο τους. Ψήφισαν Χριστόδουλο κατά τήν άρχιεπισκοπική έκλογή μέ άντάλλα - γμα. Τοῦ έδωσαν τήν ψήφο τῆς προτί - μησης τους και πήραν τήν ὑπόσχεση, πώς, μέ πρώτη ευκαιρία, θά κατηφο - ρίσουν πρós τό λεκανοπέδιο τῆς 'Αιτι - κῆς.

Όμως, αν και πέρασαν τέσσερα ό - λόκληρα χρόνια, τά γραμμάτια, πού ὑπό - γραψε ό Χριστόδουλος δέν έξοφλήθη - καν. Καί οί «δικαιοῦχοι»(!!) άρχισαν νά άπειλοῦν, όπi θά μεταταγοῦν στό στρα - τόπεδο τῆς αντιπολίτευσης. 'Η άπειλή αὐτή, μετά, μάλιστα, από τήν επικίνδυνη μείωση τῆς έπιρροῆς Χριστόδουλου στό ιεραρχικό σῶμα και τήν άποσκίρτηση από τήν ομάδα στήριξῆς του σημαντικοῦ αριθμοῦ ψηφοφόρων, τόν άνησύχησε. Καί μεθόδευσε τή διχοτόμηση τῆς Μη - τρόπολης Νέας Σμύρνης, ὥστε νά στη - θοῦν δυό κέντρα έλξης, ικανά νά τραβή - ξουν και νά παγιδέψουν τήν άνικανο - ποίητη δίψα γιά προβολή και γιά πλου - το τῶν 'Επισκόπων εκείνων, πού κρα -

τοῦν στά χέρια τους και σείουν άπει - λητικά τά γραμμάτια τῶν ὑποσχέσεων του. 'Η άνάρτηση τοῦ πανώ τῆς έλπίδας στίς εισόδους τῶν πλουτοφόρων προ - αστίων τῆς πρωτεύουσας εἶναι ικανή νά άνακόψει τή φυγή. Νά έπαναφέρει τούς μεταθετομανείς Μητροπολίτες στό συγ - κρότημα τῶν κομπάρσων τοῦ Χριστό - δουλου. Νά τούς πείσει νά περιμέ - νουν, ξεροσταλιάζοντας, στήν οὐρά, κρατώντας τό άδειο κουτί τῆς έλπίδας. Νά ζοῦν μέ τό όνειρο τῆς μετάθεσης στίς επίζητες μητροπολιτικές θέσεις, πού πλαισιώνουν τήν πόλη τῶν 'Αθηνῶν. Καί νά έξακολουθήσουν νά ὑποτάσσουν τή Συνοδική γνώμη τους στήν αὐθαιρεσία Χριστόδουλου και νά ρίχνουν τήν ψήφο τους «κατ' έντολήν».

Τό πονηρό τέχνασμα εἶχε και μία άλλη πτυχή, έπείγουσας ανάγκης(!). 'Ο κ. Χρι - στοδουλος (τό δείχνει, δέν μπορεί νά τό κρύψει) άνησυχεί έναγώνια, γιά τήν έπι - κίνδυνη μείωση τοῦ team, πού κάνει δουλικές ὑποκλίσεις και δέχεται νά παίρνει γραμμή από τόν προκαθήμενο σέ όλες τίς ψηφοφορίες και ειδικά στίς έκλογές τῶν νέων Μητροπολιτῶν. Μέ τούς άπανωτούς κακούς χειρισμούς του και μέ τίς πυκνές άποσκιρτήσεις Μητροπολιτῶν - χειροκροτητῶν άδυνα - τισε ἡ έπιρροή του και μάδησε ἡ πλειο - ψηφία του. Βιάστηκε, λοιπόν, νά κάνει κίνηση άνασυγκρότησης. Καί τί σοφί - στηκε; Προκήρυξε βιαστικά έκλογές. Μόνο γιά τίς τρεῖς κενές μητροπολιτι - κές έδρες. Τῆς Σύρου, τοῦ Σιδηροκά - στρου και τῆς Χαλκίδας. Καί έκανε τήν προκήρυξη, πρίν έκδοθεῖ ό νόμος, πού έγκρίνει τόν τεμαχισμό τῆς Μητρόπολης Νέας Σμύρνης (πού κενώθηκε πολύ πρίν από τίς άλλες τρεῖς). "Ετσι, στρίμωξε

τούς πολλούς μνηστῆρες τῶν δύο αὐ-
τῶν -ὕπο κατασκευή- Μητροπόλεων στο
κανάλι τῆς ὑποταγῆς. Τούς ἀναρρίπισε
τὴν ἐλπίδα τῆς μετάρθεσης. Καί τούς ἀ-
νάγκασε νά μείνουν πιστοί στο κόμμα
του. Νά συμμορφωθοῦν μέ τὴν ἐντολή
του καί νά ψηφίσουν τούς δικούς του
ὑποτακτικούς. Μέ τὴν ψυχολογική αὐτή
πίεση κατάφερε νά ἀναδείξει Μητροπο-
λίτη-ἔστω μέ ὀριακή πλειοψηφία-τό
«δικνιστό» ἀρχιμανδρίτη τῶν Κυκλάδων.
Αὐτόν, πού, κατά τή χειροτονία του, ὀρ-
κίστηκε δουλική ὑποταγή, λέγοντας:
*«Μακαριώτατε, ἡ καρδιά μου καί ἡ Ἱερά
Μητρόπολη Σύρου, σᾶς ἀνήκουν. Σᾶς
εὐγνώμονῶ»*. Μετά ἀπό αὐτό τόν ὄρκο,
δέν ὑπάρχει περίπτωση νά καλλιεργή-
σει ὁ νέος Μητροπολίτης Σύρου τή Συν-
οδική αὐτοσυνειδησία καί νά χειριστεῖ
ὑπεύθυνα τὴν ψῆφο του. Θά κυττάει στά
μάτια τόν εὐεργέτη του καί θά συμμορ-
φώνεται στά προστάγματά του. Καί, κον-
τά σ' αὐτόν, καί οἱ ἄλλοι δύο, εὐθυγραμ-
μισμένοι, θά ὑποτάσσονται δουλικά καί
ἀλόγιστα. Καί ὅταν θά ρθεῖ ἡ στιγμή τῆς
ἐκλογῆς γιά τὰ ἀποκόμματα τῆς ἀνα-
τολικῆς Ἀτικῆς, ἡ ὁμάδα «τῆς ὑποταγῆς»
θά εἶναι ἐμπλουτισμένη καί ἐνισχυμένη
μέ τούς τρεῖς νεοεκλεγέντες. Πρόθυ-
μους νά σκύψουν τό κεφάλι. Καί μέ τὴν
ψῆφο στο χέρι, γιά νά ἀνταποδώσουν
τὴν «εὐεργεσία».

Σχέδιο ὑποῦλο, πού καταρρακώνει τό
Συνοδικό θεσμό καί τὴν Ἐπισκοπική
ἀξιοπρέπεια.

Χαρακτηριστικό δεῖγμα θεολογικῆς
ἀτροφίας καί συνειδησιακοῦ ἐκφυλι-
σμοῦ εἶναι ἡ σχετική εἰσήγηση, πού
ἐμφάνισε στήν ὁλομέλεια τῆς Ἱεραρχίας

ὁ, μακαρίτης πιά, Μητροπολίτης Κερ-
κύρας Τιμόθεος.

Γνωστός στο πανελλήνιο ὁ Τιμόθεος.
Ἀνθρώπος ἰσχνῆς ἐπισκοπικῆς εὐαι-
σθησίας καί ἀνεπαρκοῦς θεολογικῆς
κατάρτισης, χρησιμοποιήθηκε πολλές
φορές ἀπό τούς σχεδιαστές τῆς αὐθαι-
ρεσίας Ἀρχιεπισκόπου, γιά νά στηρίξει,
μέ σαθρά θεολογικά ὑποστηλώματα, τή
διαλεκτική καί τὴν πρακτική τῆς κατὰ-
χρησης ἐξουσίας. Τόν χρησιμοποίησε ὁ
Σεραφεῖμ. Τόν χρησιμοποίησε καί ὁ Χρι-
στόδουλος. Καί ἐκεῖνος, ἐκ κατασκευῆς
κομπάρσος, ἀνελάμβανε τόν ἄχαρο
ρόλο, μέ κείμενα, ἀνακοινώσεις καί δη-
λώσεις, τῆς νοτικῆς καί πνευματικῆς
στάθμης τῶν μαθητῶν τοῦ δημοτικοῦ
σχολείου.

Ἡ εἰσήγηση Τιμοθέου, γιά τὴν κατὰ-
τμηση τῆς Μητρόπολης Νέας Σμύρνης,
εἶναι κλασσικό δεῖγμα ἀφέλειας καί δου-
λοπρέπειας. Εἰσηγεῖται τή δημιουργία
δύο Μητροπόλεων στά παλιά ὅρια τῆς
Μητρόπολης Νέας Σμύρνης, ὅχι γιά λό-
γους σοβαροῦς, ἀλλὰ παιδαριώδεις.
Γράφει στήν εἰσήγησή του: *«Ἡ ἀναγκαι-
ότης τῆς συστάσεως νέας Ἱερᾶς Μη-
τροπόλεως δι' ἀποσπάσεως τμήματος ἐκ
τῆς χερουούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Νέας Σμύρνης, κρίνεται σκόπιμος καί
ἀπολύτως ἀναγκαῖα διὰ τό συμφέρον
τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καί τοῦτο δι' ἀν-
τικειμενικῶν δεδομένων καθαρῶς ἐκ-
κλησιολογικῶν, ποιμαντικῶν, θεολογι-
κῶν καί κανονικῶν κριτηρίων ἐξεταζό-
μενον»*.

Ὁ ἀναγνώστης, διαβάζοντας αὐτή τὴν
πρόταση, περιμένει νά δεῖ, ποιοί εἶναι οἱ
λόγοι, πού καθιστοῦν «ἀπολύτως ἀναγ-
καῖα» τὴ σύσταση τῆς νέας Μητρόπολης
καί ποιά εἶναι τὰ ἀντικειμενικά δεδομέ-

να, τὰ καθαρῶς ἐκκλησιολογικά καί ποιμαντικά καί θεολογικά καί κανονικά. Ἀλλά δέ βρίσκει καμμιά σχετική ἀνάλυση. Μάταια, θά ψάξει νά συλλέξει τίς σχετικές πληροφορίες. Γιατί, ἀπλούστατα, δέν ὑπάρχουν. Δέν μνημονεύεται, ἔστω ἐνδεικτικά, ἔστω ἐπιγραμματικά, οὔτε ἓνα τέτοιο δεδομένο. Μετά τή βαρύγδουπη ἐπὶ κληση τῶν θεολογικῶν καί τῶν ἐκκλησιολογικῶν καί τῶν ποιμαντικῶν δεδομένων, ὁ ἀδέξιος εἰσηγητής κατηγορίζει σέ ἄλλες, ἀσύνδετες φράσεις, πού δέ σπονδυλώνουν τήν ἐπιχειρηματολογία του.

Καί δέν ὑπάγεται σέ καμμιά ἀπό τίς κατηγορίες αὐτές, τίς θεολογικές καί ποιμαντικές, τό μόνο, ἀλλά «σαθρό» ἐπιχείρημα, πού ἐπιστρατεύεται γιά νά στηρίξει τήν εἰσήγηση: «*Ἐν ἔτι σημαντικόν στοιχείον ὑπῆρξεν καί ἡ ἀξιολόγησις τῆς πληθυσμιακῆς συνθέσεως τῆς ἐν λόγῳ περιοχῆς, δεδομένου ὅτι ἡ συγκεκριμένη γεωγραφική καί χωροταξική ἐνότης περιλαμβάνει πιστούς, οἱ ὅποιοι ἐκ τῶν στατιστικῶν στοιχείων καί δεδομένων κατατάσσονται εἰς τό ἀνώτερον καί ἀνώτατον πνευματικόν καί οἰκονομικόν ἐπίπεδον τῆς κοινωνίας μας. Τό γεγονός τοῦτο ἀναμφιβόλως ἀπαιτεῖ καί ἐκ τοῦ ἐπιχωρίου Ἐπισκόπου-Μητροπολίτου τήν εὐχέριαν, νά καλύπτῃ δέοντως πολλαπλᾶς καί πολυσυνθέτους πνευματικές, λειτουργικές καί ποιμαντικές ἀπαιτήσεις καί ἀνάγκας τῶν πιστῶν τῆς Ἐπαρχίας του.*

Διερωτᾶται κανεῖς ποιές εἶναι αὐτές οἱ πολλαπλές καί πολυσύνθετες πνευματικές, λειτουργικές καί ποιμαντικές ἀπαιτήσεις, πού ἐπιβάλλουν τήν ἵδρυση μιᾶς ἀκόμα Μητρόπολης στά ἀνατολικά προάστια τῆς Ἀττικῆς καί δέν τήν ἐπιβάλλουν στίς ἄλλες περιοχές τοῦ λε-

κανοπεδίου. Ἐάν οἱ ἀνάγκες αὐτές ἀντιστοιχοῦν στά μνημόσυνα καί στίς κηδεῖες, ἡ εἰσήγηση δέν ἀποκαθιστᾷ τήν Κανονική τάξη, ἀλλά εὐτελίζει τήν ἐπισκοπική ιδιότητα.

Θά ἐντοπίσουμε καί μιᾶ ἄλλη θεολογική λαδιά στό ἀφελές αὐτό σκαρίφημα εἰσήγησης τοῦ Μητροπολίτη Τιμοθέου. Προσπαθώντας νά δώσει ἓνα θεολογικό λοῦστρο στό πενιχρό κείμενό του, ἀντιγράφει ὁλόκληρο τό κείμενο τοῦ ρθ' Κανόνα τῆς Συνόδου τῆς Καρθαγένης. «*Ἦρσε κακεῖνο, ἵνα οἱ ὄχλοι, οἱ μηδέποτε ἰδίους ἐσχηκότες ἐπισκόπους, εἰ μή ἐκ πάσης τῆς συνόδου ἐκάστης ἐπαρχίας καί τοῦ πρωτεύοντος ψήφισμα γένηται, καί κατὰ συναίνεσιν ἐκείνου, οὗ πινος ὑπό τήν διοίκησιν καθίστατο ἡ αὐτή ἐκκλησία, μηδαμῶς δέξωνται.*

Ὁ Ἱερός αὐτός Κανόνας ὁρίζει μέ ἀπόλυτη σαφήνεια, πώς δέν πρέπει νά χωρίζεται ἓνα κομμάτι καί νά δημιουργεῖται ξεχωριστή ἐπισκοπή, ἄν δέν ὑπάρξουν τρία πράγματα. 1. Ἡ συναίνεση τοῦ Ἐπισκόπου, πού διαποιμαίνει τήν περιοχή. 2. Ἡ ἀπόφαση τῆς ἐπαρχιακῆς Συνόδου. Καί 3. Τό ψήφισμα τοῦ πρωτεύοντα, δηλαδή τοῦ Μητροπολίτη.

Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης, ὁ πιστός καί αὐθεντικός ἐρμηνευτής τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ὑπογραμμίζει, πώς ἡ συγκατάθεση τοῦ Ἐπισκόπου, πού διαποιμαίνει ἴσαμε τή στιγμή τῆς κατάτμησης τήν περιοχή, εἶναι ἀπαραίτητη. «*Τότε μόνον νά γίνωνται (καινούργιοι Ἐπίσκοποι), ὅταν καί ὁ Μητροπολίτης ἢ ὁ Πατριάρχης ψηφίσῃ αὐτούς μετὰ πάσης τῆς Συνόδου τῆς Ἐπαρχίας ἢ διοικήσεως καί ὁ Ἐπίσκοπος στέρξῃ τοῦτο, ὑπό τήν Ἐπισκοπὴν τοῦ ὁποίου εὐρίσκετο ἡ παροικία, ἡ μέλλουσα αὐτούς λαβεῖν.*

Αυτά λέει ο Ί. Κανόνας. Αυτά λένε οι άξιοπίστοι έρμηνευτές. Άλλα, όμως, στρεβλωτικά του Κανόνα και των αυθεντικών έρμηνειών του, υποστήριξε ο Κερκύρας Τιμόθεος, πού ανέλαβε την έργολαβία νά θεσμοθετήσει νέους κανόνες, έξυπηρετικούς των σκοτεινών σχεδίων Χριστόδουλου.

Ένω, ό «έντεταλμένος» Τιμόθεος, άντιγράφει όλόκληρο τό κείμενο του ιεροϋ Κανόνα, λίγο παρακάτω, αποφαίνεται αυθαίρετα, πώς, στή συγκεκριμένη περίπτωση, της Μητρόπολης της Νέας Σμύρνης, «*Τήν άπουσίαν του οίκειου Ίεράρχου και την έλλειψιν της συναινεσεώς του την αναπληροΐ ή έγκρισις της Ίεραρχίας. Η συναινέσις αύτη της Ίεραρχίας συμφώνως και μέ τους άνωτέρω έκτεθέντας Κανόνας... έκφράζεται μέ άπόφασιν "ψήφισμα" ως αναφέρεται χαρακτηριστικώς, "έκ πάσης της συνόδου". Η έκφρασις αύτή του κανόνος, "έκ πάσης της συνόδου" αποτελεί άναμφιβόλως παράγοντα, ό όποιος ένισχύει την άπόφασιν της Συνόδου κατά την περίπτωση εις την όποιαν δέν ύπάρχει επίσκοπος εις την υπό διχοτόμωσιν Ί. Μητρόπολιν*».

Η μέθοδος αύτή, καθαρά μοδιστρική και καθόλου έρμηνευτική, μπορεί νά δώσει τό οποιοδήποτε σχήμα εισήγησης, ικανό νά στηρίξει την οποιαδήποτε αυθαίρεσία. Άρκεΐ ό εισηγητής νά βρίσκεται ταγμένος και ύποταγμένος στή σκοπιμότητα. Ό μελετητής, πού σέβεται τά κείμενα και, πού θεωρεΐ άπαράρακτους τους Ίερούς Κανόνες, έκπλήσσεται και εξανίσταται, όταν διαβάξει στό άφελές και άνερμάτιστο κείμενο του Τιμοθέου, πώς «*ή έκφρασις αύτή του κανόνος, "έκ πάσης της συνόδου" αποτελεί άναμφιβόλως παράγοντα, ό όποιος*

ένισχύει την άπόφασιν της Συνόδου κατά την περίπτωση εις την όποιαν δέν ύπάρχει επίσκοπος εις την υπό διχοτόμωσιν Ί. Μητρόπολιν».

Άκόμα και ή αυθαίρεσία, άκόμα και ή θεολογική άπαιδευσία έχουν τά όριά τους. Κανένas δέ δικαιούται νά τά δρασκελίζει, για νά έξοφλήσει γραμμάτια συμπάρastας και κάλυψης άσυγχώρητης άπερισκεψίας και άλυσίδας άνομημάτων.

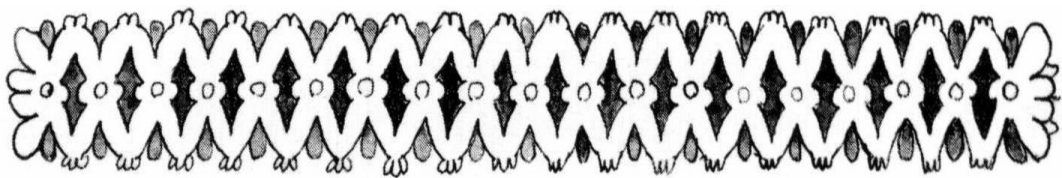

Μ' αύτή την πλοκή των άθλιων σχεδιασμών, της άπόκρυψης των πραγματικών προθέσεων και της παρακάραξης του γράμματος και του νοήματος των Ίερών Κανόνων, πέτυχε ό κ. Χριστόδουλος νά δημιουργήσει μιá άκόμα Μητρόπολη στά κράσπεδα των Άθηνών, για νά την χρησιμοποιήσει αύριο ως κράκτη και ως δίαυλο προσέγγισης και ένταξης των φιλόδοξων συναδέλφων του στήν ομάδα των έξαρτημένων και ύποταγμένων Συνοδικών ψηφοφόρων.

Η άνομία, ή παρακάραξη και ή πλαστογραφία στήν ύπηρεσία της άρχιεπισκοπικής σκοπιμότητας.

Σημάδια φοβερης παρακμής του Συνοδικού πολιτεύματος και κατάπτωσης των Ίεραρχών, πού έχουν ταχτεί νά συνεχίζουν τή γραφή του τιμμημένου βιβλίου της Πατερικής παράδοσης.

Άλλά δέν είναι αύτή ή μόνη κηλίδα, πού προβλημάτισε τό έκκλησιαστικό πλήρωμα. Η δεύτερη, ή περιπέτεια του Ναού του άγίου Σώστη, σκοτεΐνιασε άκόμα περισσότερο την άτμόσφαιρα και άπώθησε τόν προκαθήμενο στό περιθώριο της όλόκληρωτικής άνυποληψίας.

ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΕΙΣ

ιαβάσαμε πρόσφατα σε Κυριακάτικη αθηναϊκή εφημερίδα συνέντευξη του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου, την οποία παραχώρησε σε επιστήθιο φίλο του δημοσιογράφο και πρόσωπο του άμεσου αρχιεπισκοπικού περιβάλλοντος. Η συνέντευξη αυτή απογοήτευσε. Και απογοήτευσε εκείνο το κομμάτι του ευσεβούς πληρώματος, που ευρίσκεται κοντά στην Εκκλησία, ζει και γνωρίζει τα προβλήματα της διοικήσεως, προβληματίζεται και αγωνιά για τις συμπεριφορές της. Και το λέμε αυτό ευθέως και μετά λόγου γνώσεως, χωρίς ενδοιασμούς και επιφυλάξεις.

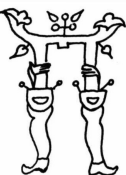
Ο Μακαριώτατος, δίκην πολιτικού ηγέτη, αναφέρθηκε με τις απαντήσεις του στις προδήλως προκατασκευασμένες ερωτήσεις του καλού φίλου του δημοσιογράφου σε πολλά θέματα. Θέματα όμως τα οποία εν πολλοίς κινούνται έξω από τον εκκλησιαστικό χώρο, έξω από το χώρο της αποκλειστικής δικαιοδοσίας του και για τα οποία μπορεί κανείς να ομιλεί και να διατυπώνει τις απόψεις και τις κρίσεις του γενικά και ελεύθερα, έξω από το χώρο της ευθύνης του, χωρίς αυτό να έχει κάποιο κόστος.

Τουναντίον μάλιστα, θα έλεγε κανείς, ότι αυτού του είδους οι κοσμικές προβολές με γενικές αναφορές σε θέματα τόσο του ελληνικού όσο και του ευρωπαϊκού χώρου, ίσως και να συμβάλλουν στην προσπάθεια βελτιώσεως των δεικτών των δημοσκοπήσεων, πράγμα για το οποίο ιδιαίτερα ενδιαφέρεται, μάλιστα δε τον τελευταίο καιρό, ο Μακαριώτατος.

Άλλα όμως περίμενε κανείς να ακούσει από τον Προκαθήμενο της Εκκλησίας μας στην τόσο πολύ διαφημισθείσα βαρυσήμαντη αυτή συνέντευξή του. Ιδιαίτερα μάλιστα σήμερα που τα εσωτερικά πράγματα στο χώρο της Εκκλησίας μας έχουν λάβει σοβαρές διαστάσεις. Περιμέναμε από τον Αρχιεπίσκοπο να ακούσουμε τις θέσεις του και τις ενέργειες του στην αντιμετώπιση όλων εκείνων των θλιβερών καταστάσεων που έρχονται ως πρώτη είδηση από τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσεως και αναφέρονται σε ιδιόρρυθμες συμπεριφορές ακόμη και ανώτατων κληρικών. Ούτε κάποια ερώτηση διατυπώθηκε ούτε κάποια τοποθέτηση είχαμε επάνω στο σοβαρό θέμα της κάθαρσης και της εξυγίανσης στον εσω-

τερικό χώρο της Εκκλησίας από τα θλιβερά αυτά φαινόμενα, που εκθέτουν τους Ποιμένες μας και τραυματίζουν το κύρος της Εκκλησίας παρά τις εξαγγελθείσες ενθρονιστήριες διαβεβαιώσεις. Από πολλές κατευθύνσεις, ακόμα και από δηλώσεις πολλών Ιεραρχών, έρχονται στο φως της δημοσιότητας απαράδεκτες συμπεριφορές και παράξενες δραστηριότητες. Και μπροστά σ' αυτά η εκκλησιαστική μας ηγεσία, μένει ξένη και αδιάφορη. Όπως μένει ακόμη αδιάφορη, και πρέπει αυτό να το πούμε "πάλιν και πολλάκις", και μπροστά στο σοδαρότατο ζήτημα κανονικής και ηθικής τάξεως, που κάλυψε το τελευταίο τέταρτο του περασμένου 20ου αιώνα και που ταλαιπώρησε και εξακολουθεί και σήμερα να ταλαιπωρεί το σώμα της Εκκλησίας με τη "βίαιη απομάκρυνση" (ο χαρακτηρισμός ανήκει στον ίδιο το Μακαριώτατο από άλλη συνέντευξή του) των δώδεκα Αρχιερέων και στη συνέχεια με την αντικανονική και αυθαίρετη "ακοινωνησία" των τριών, την οποία εξακολουθεί να συντηρεί και να ανέχεται και η σημερινή εκκλησιαστική διοίκηση. Τα γεγονότα αυτά αποτελούν τα πλέον μελανά στίγματα για τη νεότερη ελλαδική εκκλησιαστική ιστορία και έτσι θα καταγραφούν από τον ιστορικό του μέλλοντος. Δεν ακούσαμε τον Μακαριώτατο να αναφέρεται στο παρατηρούμενο και δυσμενέστατα σχολιαζόμενο γεγονός, να περιφέρονται Αρχιερείς, σχολάζοντες και μη, από τελετή σε τελετή και από νεκροταφείο σε νεκροταφείο, εισπράττοντας όχι ευκαταφρόνητα ποσά αμοιβών και αυτά

για την τέλεση θείων μυστηρίων και ιερών ακολουθιών και πανηγύρεων. Δεν ερώτησε ο καλός φίλος δημοσιογράφος και δεν απάντησε φυσικά ο Μακαριώτατος, πώς αντιμετωπίστηκε το φαινόμενο, όταν από χείλη εν ενεργεία Αρχιερέων καταγγέλλθηκαν, πρόσφατα τουλάχιστον δύο φορές, ότι σε εκκλησιαστικές διαδικασίες διαπράχθηκε πλαστογραφία! Δεν ρωτήθηκε ο Μακαριώτατος, γιατί σε καμμία περίπτωση δεν ακολουθείται η διαδικασία της παραιομπής στην εκκλησιαστική δικαιοσύνη για σοδαρές καταγγελίες εκτροπών, που άπτονται ακόμη και της ηθικής ζωής κληρικών της Εκκλησίας μας. Όλο όμως το μένος και όλη η αυστηρότητα εκδηλώθηκε με τις απανωτές αντικανονικές εκδιώξεις των Δώδεκα, των Τριών και τελικά του Ενός, του νεότερου αγίου της εποχής μας του μακαριστού Μητροπολίτη Λαρίσης Θεολόγου. Δεν ομίλησε ο Μακαριώτατος, πώς θα αντιμετωπίσει τα ζωτικά θέματα της νεότητας, η οποία, δεν μπορούμε δυστυχώς να το αποσιωπήσουμε, ακολουθεί κακή πορεία. Το σοδαρό αυτό θέμα της νεολαίας μας, που πρέπει όλους να μας προβληματίζει έντονα, θέλει επισταμένη μελέτη και οργάνωση και δεν αντιμετωπίζεται ούτε με τις γενικόλογες καταδίκες των τηλεοπτικών υποπροϊόντων τύπου big brother και bar, ούτε με τα κακόχη συνθήματα "σας πάω και με πάτε" και "ελάτε όπως είστε και με το μίνι και με το σκουλαρίκι", τα οποία στο κάτω-κάτω το μόνο που ίσως μπορούν να επιτύχουν, είναι να αυξήσουν κάπως τους δείκτες

ολλοί νοσταλγοῦν τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν ἀποστολικῶν Πατέρων, τὸ διαχρονικὸ ἐκεῖνο πρότυπο καὶ σημεῖον ἀναφορᾶς γιὰ τίς Ἐκκλησίες κάθε τόπου καὶ κάθε ἐποχῆς. Ἡ νοσταλγία, ὅμως, αὐτὴ εἶναι συνάμα καὶ ἀγκάθι στὴ συνείδηση ὅσων ἀναζητοῦν τὴ γνησιότητα: Ἡ Ἐκκλησία μας σήμερα, πού τόσο διαφέρει ἐξωτερικὰ ἀπὸ ἐκείνη τῶν πρώτων αἰώνων, μήπως περιπλανιέται μακριὰ ἀπὸ τὴ γνήσια ἀποστολικὴ παράδοση; Μήπως ἔχουν παρεισφρήσει στοιχεῖα ξένα, πού παραχαράσσουν τὴ γνησιότητά Της; Ἡ ἀποστολικότητα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ γνωρίσματά Της, πού δια-

κηρύσσεται στό «Σύμβολο τῆς Πίστεως». Ἡ Ἐκκλησία εἶναι καὶ λέγεται Ἀποστολική στό μέτρο πού μένει ἀναλλοίωτη, ὅπως Τὴν παρέδωσε ὁ θεῖος Ἰδρυτὴς Της, ὁ Χριστός, στοὺς Ἀποστόλους καὶ μέσῳ αὐτῶν στὸν κόσμο. Ὁ χαρακτήρας τῆς Ἐκκλησίας εἶναι μυστηριακός. Ἡ Ἐκκλησία χαρακτηρίζεται ὡς τὸ «μυστικὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ». Εἶναι ἡ θεία Ζωὴ Του, πού παραμένει στὸν κόσμο σ' ὅλη τὴν ἱστορικὴ πορεία του. Ὅλη ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἓνα Μυστήριον. Καὶ αὐτὸ τὸ Μυστήριον τὸ διασφαλίζει γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου ἡ ἀποστολικότητά Της.

Ὁ Χριστός, ὅταν ἦλθε ὡς ἄνθρωπος στὴ γῆ, μπῆκε κάτω ἀπὸ τοὺς

των δημοσκοπήσεων. Γι' αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλὰ, πού ἐκτυλίσσονται στο χῶρο τῆς αποκλειστικῆς του ευθύνης οὔτε ρωτήθηκε οὔτε τα ἔθιξε ὁ Μακαριώτατος.

Ὁ χῶρος τῆς Ἐκκλησίας ἀντιμετωπίζει πολλὰ καὶ σοβαρὰ προβλήματα. Τα γνωρίζει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἀλλὰ τα γνωρίζουν καὶ οἱ παροικούντες τὴν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ οἱ τελευταῖοι εἶναι πολλοί. Με αὐτὰ πρέπει νὰ καταπιασθεῖ "ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ" ὁ Μακαριώτατος

καὶ ἀφήσει τα ἄλλα, "τα ἀλλότρια", πού κινοῦνται ἐξω ἀπὸ τὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο. Αὐτὰ αργότερα. Αφού πρώτα τακτοποιήσει τα σοβαρὰ ζητήματα πού λιμνάζουν στο χῶρο τῆς αποκλειστικῆς του δικαιοδοσίας καὶ πού εἶναι ἄμεσα, φλέγοντα καὶ ἐπείγοντα, μὴ ἐπιδεχόμενα οὔτε ἀναβολές οὔτε παρελκυστικὲς μεθοδεύσεις. Ἐκτός καὶ ἂν μας ἐνδιαφέρουν μόνο οἱ θεαματικὲς προβολές καὶ οἱ δείκτες τῶν δημοσκοπήσεων.

δρους της ζωής των πεπτωκότων ανθρώπων, με εξαίρεση την άμαρτία. Έτσι και η Έκκλησία, καθώς άπλωνόταν πάνω στη γη, χωρίς να ταυτισθεί με κανένα λαό και διατηρώντας την υπερεθνική οικουμενικότητά της, ζυμώθηκε με τους λαούς και βίωσε τά ιστορικά πεπρωμένα τους. Χρειάστηκε να υιοθετήσει πολλούς θεσμούς τους. Ήταν αναπόφευκτο να αποκτήσει δομές διοικήσεως, νομική υπόσταση, κοινωνικό προφίλ και τυπικά λατρείας, γενικά, τρόπους υπάρξεως και έκφράσεως, πού δέν υπήρχαν στην άποστολική εποχή. Τό γεγονός, όμως, αυτό δέν παραχάραξε την άποστολικότητά της. Κανείς σοβαρός νοσταλγός της γνησιότητας της Έκκλησίας των Άποστόλων δέν ισχυρίζεται ότι πρέπει ή σημερινή Έκκλησία να υιοθετήσει τόν τρόπο υπάρξεως εκείνης.

Η παραχάραξη αρχίζει από τη στιγμή πού ή Έκκλησία παύει να υπάρχει ως Μυστήριο, πού έχει θεσμούς, και γίνεται Θεσμός, πού έχει μυστηρία (Α. Σμέμαν). Όταν, με άλλα λόγια, τό βάρος πέφτει στά θεσμικά στοιχεία, με τά όποια προσδιορίζεται μέσα στόν κόσμο, και περιθωριοποιείται ό μυστηριακός χαρακτήρας της. Όλα αυτά τά στοιχεία άποτελούν τό περίβλημα της ουσίας της. Όσο αναπόφευκτα, όσο πολύτιμα και άν είναι, όσο βάρος έμπειριών αγιότητας και ιστορικής μνήμης και άν φέρουν, μπροστά στό άτίμητο Μυστήριο, τό όποιο περιβάλλουν, είναι σκύβαλα. Έδω έγκειται ό μεγάλος πειρασμός των Όρθοδόξων Έκκλησιών των καιρών μας, όπως άναδεικνύεται από ένέργειες και δηλώσεις των προκα-

θημένων τους. Άς δούμε μερικά παραδείγματα.

Α. Τά παγιωμένα ιστορικά προνόμια γίνονται πέτρα σκανδάλου. Ό Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος έχει δηλώσει: «Όταν διαπιστώσουμε ότι διακυβεύονται ή εποφθαλμιούνται ή κινδυνεύουν τά ιστορικά και κανονικά δίκαια και προνόμια τά όποια έχει τό Οικουμενικό Πατριαρχείο ως Πρωτόθρονος Έκκλησία, τότε δέν είναι δυνατόν να άδιαφορήσουμε» («Αδέσμευτος», 12-4-2001). Άνάλογες δηλώσεις κάνουν και άλλοι προκαθημενοι υπερασπίζοντας ιστορικά και κανονικά δίκαια και προνόμια των δικών τους θρόνων. Από ποιούς κινδυνεύουν αυτοί οι θρόνοι; Από τίς άδελφές Έκκλησίες και τους προκαθημένους τους! Υπό τό κράτος αυτής της καχυποψίας, άκόμα και στίς ανταλλαγές επισκέψεων των προκαθημένων, πού όσο πάει γίνεται και πιο πυκνές, επικρατεί μία έπίφαση ένότητας. «Παγιδευμένοι οι λειτουργοί της αγάπης και της ένότητας από τά κατάλοιπα των ιστορικών μορφωμάτων και παγιωμένων προκαταλήψεων» άδυνατούν να καταπιασθούν με τά σοβαρά προβλήματα της παγκόσμιας Όρθοδοξίας. «Τό τυπικό παραγεμίζεται με έπίσημες δοξολογίες, με ανταλλαγή βαρύτιμων δώρων, με τυποποιημένες, κατά κανόνα ξύλινες, προσφωνήσεις, με Συβαριτικά δείπνα, με τουριστικές περιηγήσεις και με τίποτα άλλο. Ένας άλλόκοτος φόβος έμποδίζει τό διάλογο να προχωρήσει στην περιοχή των καυτών προβλημάτων. Τά αίχμηρά θέματα (σσ, πού διχάζουν τους Όρ-

θοδόξους, όπως, π.χ., εκείνα των διακαιοδοσιών και της διασποράς) άπω-
θούνται συστηματικά στο περιθώριο»
(Μητροπ. Ἀττικής Νικοδήμου: «Ἡ
ένότητα τῆς Ὁρθοδοξίας», 1999, σ. 48,
49).

Β. Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία
σφράγισε τὴν ἐθνικὴ ταυτότητα πολ-
λῶν λαῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ὁ
δικός μας, ὅπως καὶ ὅτι σέ ἀνώμαλες
καταστάσεις ἀνέλαβε, καλῶς ἢ κα-
κῶς, ρόλο ἐθναρχικό. Εἶπε πρόσφατα
ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος σέ
ὁμιλία του στὴ Σχολὴ Ἐθνικῆς Ἀμύ-
νης: «Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ
σύμβολα πού χρειάζεται ὁ λαός μας...»
(Ἡμερησία 21-3-2002). Σέ παλαιότε-
ρο δέ κήρυγμά του εἶχε πεῖ ὅτι στὸν
τόπο μας ἔχουν δικαιώματα μόνον
ὅσοι «βαδίζουν πάνω στὰ ἀχνάρια
τῶν προγόνων μας, ἀχνάρια τὰ ὁποῖα
εἶναι ἔντονα διαποτισμένα ἀπὸ τὴν
Ὁρθοδοξία...» («Ἐλευθεροτυπία» 8-10-
2001). Ὅση, ὅμως, ἀληθοφάνεια καὶ
ἂν ὑπάρχει στίς θέσεις αὐτές, ὁ πει-
ρασμός εἶναι ἐμφανής: ἐγκλωβίζουμε
τὴν Ἐκκλησία στὰ πλαίσια τοῦ ἔ-
θνους, καὶ τὴν τιμοῦμε σάν ἓνα σύμ-
βολο, χρήσιμο γιὰ τὴν ἐθνικὴ ταυ-
τότητα!

Γ. Ἡ ἐπιρροή τῆς Ἐκκλησίας στὴν
κοινωνία εἶναι αὐτονόητη. Ἄλλο, ὅ-
μως, ἡ ἠθικὴ ἀναβάθμιση τῆς κοινω-
νίας διὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἡ ἐπα-
κόλουθη ἀπάμβλυσή τῶν κοινωνικῶν
ἀντιθέσεων, καὶ ἄλλο οἱ ἄγῳνες γιὰ
τὴν ἐπίλυση κοινωνικῶν προβλημά-
των. Τό πρῶτο ἐμπίπτει στὴ σφαῖρα
δράσεως τῆς Ἐκκλησίας, τό δεύτερο,
ὅχι. Εἶναι εὐθύνη τῆς πολιτικῆς.
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐν τούτοις ἔχει

δηλώσει: «Αὐτό πού μέ ἐνδιαφέρει
εἶναι, σέ συνεργασία μέ τὴν πολιτεία,
νά συμβάλω στὴν ἐπίλυση τῶν κοι-
νωνικῶν προβλημάτων» («Κέρδος»,
17-5-2001). Ἡ ἀκόμα: «Ἡ Ἐκκλησία
εἶναι κοντά στοῦ λαοῦ, βρίσκεται στὴν
πρωτοπορία τῶν κοινωνικῶν ἀγῳ-
νων...» («Ἐλεύθερος Τύπος» 5-6-2001)!

Τό σκάνδαλο εἶναι πασιφανές: τό
μέγα Μυστήριο τῆς Ζωῆς καὶ τῆς Σω-
τηρίας, τό μοναδικό μήνυμά τῆς Ἐκ-
κλησίας στὸν κόσμον παραμερίζεται.
Ἔχασε, λοιπόν, ἡ Ἐκκλησία μας τὴν
ἐπαφή Τῆς μέ τὴν ἀποστολικὴ παρά-
δοση; Ἄν μείνει κανεὶς στὰ διαδρα-
ματιζόμενα στὴ διοίκηση τῆς Ἐκ-
κλησίας καὶ στὴ διαχείριση τῶν οἰ-
κονομικῶν Τῆς, στὴ χλιδή τῶν δημό-
σιων ἐμφανίσεων τῶν ἐκκλησιαστι-
κῶν προσώπων, στὰ ἐπίσημα ταξίδια
τους καὶ στίς διπλωματικές ἐπαφές
τους μέ τοὺς ἐκάστοτε ἰσχυροὺς τῆς
γῆς, στὸν πολυπράγμονα ἀκτιβισμό
τους, τὸν κάποτε σκανδαλώδη, ἴσως
ἢ ἀπάντηση θά ἦταν θετική. Ἡ Ἐκ-
κλησία, ὅμως, δέν εἶναι ὅπως Τὴν ἐμ-
φανίζουν στὸν κόσμον οἱ βαρὺγδουποι
διαχειριστές τῶν ἐκκλησιαστικῶν
πραγμάτων, οἱ σφετεριστές τῶν δι-
καιωμάτων τῆς «Μωσέως καθέδρας»,
στὴν ὁποία ἀνάξια «ἐκάθισαν» (πρβλ.
Ματθ., κγ', 3). Τὴν Ἀποστολικὴ Ἐκ-
κλησία, πού διαφυλάσσει γνήσια τὴν
ἀποστολικὴ παράδοση τοῦ Μυστη-
ρίου Τῆς, θά Τὴν συναντήσει κανεὶς
σέ μικρές ὁάσεις διασκορπισμένες σέ
ὅλη τὴ γῆ, μέσα στὴν ἔρημο τοῦ σύγ-
χρονου κόσμου καὶ τῶν θεσμῶν του.
Εἶναι κάποιες ἐπισκοπές καὶ ἐνορίες
μέ προϊσταμένους ἄνδρες εὐψυχους,
πού φοβοῦνται καὶ σέβονται τό Θεό

Καμπάνες καί μετά... κουδούνια

Ἐμᾶς τούς νεωκόρους μᾶς ἔχουν στριμωγμένους στή γωνιά τῆς περιφρόνησης. Καί οἱ παπάδες καί οἱ ἐπίτροποι καί ὅλοι ὅσοι μπαίνουν καί βγαίνουν στήν Ἐκκλησία, μᾶς βλέπουν πότε συγκαταβατικά καί πότε ἀγέρωχα. Μᾶς μιλοῦν μέ τραχύτητα. Μᾶς προστάζουν σά νά εἴμαστε τά ἀνυπόληπτα δουλικά. Μᾶς στεροῦν τό δικαίωμα νά ἐκφράσουμε γνώμη. Εἴμαστε οἱ τελευταῖοι μοχλοὶ μέσα στήν Ἐκκλησία. Τά ζῶα, πού σηκώνουν τά βάρη. Οἱ ἄψυχες μηχανές, πού δουλεύουν γιά τήν ἐξυπηρέτηση τῶν ἀφεντικῶν.

Καί ὅμως, ἐγώ πιστεύω, πῶς ἐμεῖς οἱ -----
περισσότερο ἀπό τούς ἀνθρώπους. Κάποιες μοναστικές συνοδίες, πού τιμοῦν ἐμπράκτως τήν θεοφιλή ἀποταγή τους καί δέν ἐρωτοτροποῦν μέ τήν τύρβη τῆς φθορᾶς τοῦ κόσμου. Κάποιοι πιστοί, κληρικοί καί λαϊκοί, ἄνδρες καί γυναῖκες, πού μόνοι ἢ σέ ὀργανωμένες ὁμάδες ἀσκοῦν ἡσυχία καί ταπεινά ἱεραποστολή καί ἀγαθοεργία. Πάνω ἀπ' ὅλα, εἶναι ὅσες ψυχές πονοῦν γιά τήν Ἐκκλησία καί, λιώνοντας στό καμίνι τοῦ χρέους τοῦ προσωπικοῦ τους δρόμου, σηκώνουν τά χέρια στόν οὐρανό καί μέ ἀγωνία δέονται: «Ναί, ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ» (Ἀποκ., κβ', 20).

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

νεωκόροι, καθώς γυρνᾶμε τίς γειτονιές καί ἀναστρεφόμαστε μέ ὅλους τούς ἀνθρώπους, θησαυρίζουμε στό σακκούλι μας καί τά λουλούδια καί τά ἀγκάθια καί τά πολύτιμα σκεύη καί τά σκουπίδια. Μαθαίνουμε τόν κόσμο καί ἀπό τήν καλή καί ἀπό τήν ἀνάποδη. Καί εἴμαστε σέ θέση νά μεταφέρουμε τή γνήσια φωτογραφία τῆς πραγματικότητας στούς δεσποτάδες μας, πού βρίσκονται κλεισμένοι στούς χρυσοποίκιλτους τοίχους τῶν παλατιῶν τους καί βαυκαλίζονται μέσα στά φούμαρα τῆς κουτοπόνηρης κολακείας. Μποροῦμε νά τούς ἐνημερώσουμε, δίχως κανένα ἀντάλλαγμα, γιά ὅλα αὐτά, πού ἀκοῦμε καί βλέπουμε καθημερινά. Καί νά τούς βοηθήσουμε νά βγοῦν ἐξω ἀπό τά κυκλώματα τῆς ὑποκρισίας καί τῆς ἀρρωστημένης ὑπερηφάνειας, γιά νά ἀντιμετωπίσουν μέ σύνεση καί μέ ἀποτελεσματικότητα τά διάφορα προβλήματα.

Μή μέ θεωρήσετε φαντασιόπληκτο. Μήτε νά μοῦ καταλογίσετε σάλεμα τοῦ μυαλοῦ. Ἐγώ θά ἤθελα νά πλησιάσω τό Χριστόδουλο. Νά τοῦ μιλήσω ἀντρίκια. Ὅχι ἔτσι, ὅπως μιλοῦν κάποιοι θηλυπρεπεῖς ρασοφόροι, πού σκύβουν ἴσαμε τό πάτωμα, τοῦ φιλοῦν τό χέρι δηλώνοντας ἀπεριόριστη ὑποταγή καί τόν φλουμῶνουν μέ τά σεβαστικά λόγια, μόνο καί μόνο γιά νά ἀποσπάσουν τήν ἐμπιστοσύνη του καί νά κερδίσουν κάποιο ἐπισκοπικό

θρόνο. Ἐγώ, ἂν μέ δεχόταν, θά τοῦ ἔλε-
γα ὅλη τήν ἀλήθεια. Καί τή γλυκειά καί
τήν πικρή. Καί αὐτό, πού τό καταπίνει σάν
καραμέλα. Καί ἐκεῖνο, πού τό πλησιάζει
στά χεῖλη του ὡς «κώνειο». Θά τοῦ με-
τέφερα, δίχως νά τά νοθέσω, αὐτά, πού
βλέπω, αὐτά, πού ἀκούω, αὐτά, πού δια-
πιστώνω, καθώς περπατάω ὀλημερίς μέ-
σα καί ἔξω ἀπό τήν Ἐκκλησία, καί καθώς
βάζω αὐτί σέ ὅλα ὅσα ψιθυρίζονται γύρω
μου. Δέ θά τοῦ ἔκρυβα τά μισά. Καί δέ θά
μασκάρεua τά ὑπόλοιπα. Θά ἔλεγα τά
πράγματα μέ τό ὄνομά τους. Καί θά
ἀποκάλυπτα τήν ὑποκρισία, δίχως νά
φοβηθῶ τήν καταιγίδα τῆς ἐκδίκησης.

Θά τοῦ ἔλεγα, σταράτα καί ἄφοβα:

- Δέσποτά μου, ζεῖς στά σύννεφα. Στά
μαῦρα σύννεφα τῆς ὑποκρισίας. Καί κα-
μαρώνεις καθώς σέ χειροκροτοῦν, ἀλλά
δέ διακρίνεις ὅλες τίς κινήσεις, πού γί-
νονται πίσω ἀπό τήν πλάτη σου.

Ὅταν πλησιάζεις στίς Ἐκκλησίες,
χτυπᾶνε ἀσταμάτητα οἱ καμπάνες. Ἐγώ,
ὁ ταλαίπωρος, ἔχω ξεκουφαθεῖ χτυπών-
τας τίς βαρεῖές καμπάνες, γιατί ἡ ἐντολή,
πού μοῦ δίνουν κάθε φορά οἱ ἀφεντάδες
μου, εἶναι νά τίς χτυπήσω γιά πολλή ὥρα

καί μέ πολλή δύναμη. Ὅταν, ὅμως φεύ-
γεις, ἀρχίζουν ὅλοι καί σοῦ κρεμᾶνε κου-
δούνια. Ναί, μή σοῦ φαίνεται παράξενο.
Σοῦ κρεμᾶνε κουδούνια. Αὐτοί, πού σέ
πότισαν καί σέ ζάλισαν μέ τό κρασί τῆς
κολακείας, ἀρχίζουν νά ἀραδιάζουν ὅλες
τίς ιστορίες, πού γνωρίζουν γιά τήν προ-
σωπική σου σταδιοδρομία καί γιά τίς φά-
τσες τῶν συνεργατῶν σου καί τῶν φίλων
σου, πού ἐμφανίζονται ὅτι ἀποτελοῦν τή
νομενκλατούρα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς σου
καί τοῦ εὐρύτερου ἐπιτελείου σου.

Ἴσως ἐσύ νά μαζεύεις τά χειροκροτή-
ματα καί νά πιστεύεις, πῶς μαζεύεις κα-
θαρό χρυσάφι. Ἴσως νά ἀναπαράγεις στό
ὄνειρό σου τόν ἦχο τῶν ψηλῶν καμπα-
ναριῶν, πού τόν στέλνουμε, σ' ἀνατολή
καί δύση, σέ βορρά καί σέ νότο, ἐμεῖς οἱ
ταλαίπωροι νεωκόροι, ἐκτελώντας τίς
ἐντολές τῶν κολάκων σου. Ἀλλά δέ
γνωρίζεις, οὔτε κἄν μπορεῖς νά ὑποψι-
αστεῖς, αὐτό, πού ἀφήνεις πίσω σου. Τό
σαρκασμό. Τά πονηρά ὑπονοούμενα. Τίς
πλατεῖες ἀφηγήσεις τῶν κατορθωμάτων
σου καί τῶν κατορθωμάτων τοῦ περι-
βάλλοντός σου.

Σοῦ τό λέω ἐγώ ὁ νεωκόρος. Ὁ ἄσημος

Παπα-Γιάννη

Τί εἶπε ὁ Χρῆστος ἀπό τή Ζάκυνθο σιό Χριστό-
δουλο; Ὁ κόσμος τῶχει τούμπανο καί κάποιοι,
σιήν Ἀρχιεπισκοπή, κρυφό καμάρι!!!

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

υπηρετής της Ἐκκλησίας. Οἱ πολλοί τὰ ξέρουν ὅλα. Ἐκεῖνα, πού ἐσύ καί οἱ τριγύρω σου τὰ κρατᾶτε ὡς ἀκριβὰ μυστικά, ἔχουν ξεχυθεῖ καί ἔχουν γίνει κοινό κτῆμα. Μή νομίσεις, ὅτι μόνο ἀπό τὰ κανάλια τῆς τηλεόρασης περνοῦν οἱ εἰδήσεις καί μόνο ἀπό τίς στήλες τῶν ἐφημερίδων διαχέονται οἱ ἀναθυμιάσεις τῆς διαφθορᾶς. Ἄν θέλεις μιά εἰδηση νά φτάσει γρήγορα στήν ἄλλη ἄκρη, παράδωσέ την στά φτερά τοῦ ψιθύρου. Πρίν ἀκόμα γυρίσεις τό κεφάλι, θά ἔχει ἀρχίσει νά τρέχει καί νά κάνει τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων νά γουρλώνουν ἀπό τήν ἐκπληξη.

Δέ σοῦ λέω πολλά ἀφέντη μου. Αὐτή τή στιγμή, ἡ ἱστορία τῆς Καρδίτσας, πού ἐσύ τήν κρατᾶς στό συρτάρι σου, γιά νά μή σοῦ φύγει, εἶναι δημόσιο ἀνάγνωσμα. Δέν ὑπάρχει παπᾶς, πού νά μήν τήν ξέρει καί νά μή τήν ἔχει διηγηθεῖ. Καί δέν ὑπάρχει ἄνθρωπος, πού συχνάζει στήν Ἐκκλησία, καί δέν τήν ἔχει ἀκούσει. Εἶναι γενικά παραδεκτό, πώς κάτι τέτοιες, πικάντικες, ἱστορίες ποικίλλουν τίς συνομιλίες καί ἀποτελοῦν τό κερασάκι τῆς διασκέδασης.

Καί ἡ ἄλλη ἱστορία, τῆς Κηφισιάς, πού τή μιά παράγραφο τή γράφει ὁ ἔνοχος Μητροπολίτης καί τήν ἄλλη ἐσύ, κατάφερε νά φτάσει, ἀκόμα καί μέ τήν τελευταία της ἐκδοση, παντοῦ. Συζητιέται καί κοσκινίζεται. Καί τὰ κουδούνια μοιράζονται. Τά μισά σέ κείνον, τόν Ρασπούτιν τῆς ἀρχῆς τῆς τρίτης χιλιετίας. Καί τὰ ὑπόλοιπα σέ σένα, τό φανατικό προστάτη καί εὐεργέτη ἑνός «ἀνώμαλου», πού, τουλάχιστον ἐμεῖς οἱ νεωκόροι, δέ θά τόν ἀνεχόμασταν ὡς μέλος τοῦ συναφιοῦ μας.

Δέσποτά μου καί ἀφέντη μου, μήν ἐντυπωσιάζεσαι ἀπό τὰ χειροκροτήματα καί ἀπό τὰ γλυψίματα τῶν κολάκων. Αὐ-

τοί οἱ ἴδιοι, μόλις πᾶς λίγο παραπέρα, ἀρχίζουν καί σέ στολίζουν μέ τὰ κουδούνια. Ἄκουσε μᾶς τοὺς νεωκόρους, πού σοῦ μεταφέρουμε τοὺς σχολιασμούς καί τοὺς ψιθύρους, ἔτσι, ὅπως κυκλοφοροῦν στοὺς δρόμους καί διαμορφώνουν τήν κοινή γνώμη.

Ἄν συνεχίσεις νά ζεῖς μέσα στοὺς καπνοῦς τῶν κολακειῶν καί νά εἰσπράττεις τὰ κάλπικα χειροκροτήματα, πολύ γρήγορα θά κατηφορίσεις στό χεῖλος του γκρεμοῦ τῆς ἀνυποληψίας. Καί θά συμπαрасυρθεῖς μέ τοὺς Κουμαριανούς καί τοὺς Μπεζενίτηδες στό χάος τῆς πεφιφρόνησης.

Αὐτά θέλω νά πῶ στό Χριστόδουλο. Ὅλα ἀληθινά καί ὅλα τίμια. Ἀλλά, ἐμεῖς οἱ νεωκόροι δέν ἔχουμε πρόσβαση στά σαλόνια τῆς ἐξουσίας. Οἱ ψεῦτες, οἱ ἀπατεῶνες, οἱ κόλακες, οἱ προδότες τοῦ ἀντρισμοῦ τους, εἶναι καί φίλοι καί σύμβουλοι καί συνεργάτες. Καί περπατοῦν μαζί στό μονοπάτι, πού, ὅπως τό λέμε, πάει κατὰ διαβόλου.

Ὁ Νεωκόρος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτῆτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση:

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο.